

Széchenyi István Egyetem által indítandó sportszervezés alapképzési szak határozata

A MAB Testület 2023/7/VII/5 sz. határozata

A Testület nem támogatja a sportszervezés alapképzési szak indítását a Széchenyi István Egyetemen.

A Testület által elfogadott szakbizottsági indoklás a MAB Testület határozatához

A szakot felépítő, a szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, illetve az ezeket megjelenítő tantárgyak kreditértékei két esetben eltérnek a KKK-ban előírt kredittartománytól: az „Egészségtudományhoz besorolt tantárgyak” a KKK-ban meghatározott 10-20 kredit helyett 22 kreditet, a „Közismereti alapismeretek” 10-20 kredit helyett 24 kreditet fednek le. A képzés koncepciója inkább rekreáció jellegű, mintsem sportszervező.

Az Adatlapon szereplő, a teljes idejű (nappali) képzésben felveendő tanórák száma (1498 óra) nem egyezik a tantervben feltüntetett óraszámával (1546 óra). Az eltérést az okozza, hogy a „Gyakorlatok” szakterületen a 3. és a 4. félév óraszámához nem került hozzáadásra a nyári (18 óra) és a téli terepgyakorlat (30 óra) óraszám. Mindemellett az Adatlapon közölt 1498 óra tanulmányi munkaóra mellett 320 óra a gyakorlat, amely összesen 1818 óra, ami nem számítható ki a mintatanterv alapján. A „Sporttudomány, pedagógia és kutatási tevékenység” szakterületnél feltüntetett „Elmélet/gyakorlat: 270/462” arány hibás, a táblázat szerint ugyanis ez 224/462. A nappali képzés tantervének „A szakon összesen” záró sorában következetesen beszámításra került valamennyi választható tantárgy (23 kr) óraszám, így jóval több órát jelentenek, mint ami a kötelezően választandó tárgyak 10 kreditjére esne. A részidejű (levelező) képzés mintatantervében, a fentiekhez hasonló pontatlanságok, számítási hibák, hiányosságok szerepelnek. Az Élettan c. tantárgyat célszerű volna a Motorikus képességek c. tantárgyat megelőzően oktatni (a tantervben azonos félévben vannak).

Az „I.2. Ismeretkörök/tantárgyi programok, tantárgyleírások” összefoglaló táblázataiban a kreditszám nem egyezik a tantervben közöltekkel (pl.: Sporttudomány 64 helyett helyesen 66, Gazdaságtudomány 28 helyett helyesen 34, Közismereti, társadalomtudományi, informatikai alapismeretek 32 helyett helyesen 24). Az Üzleti elemzés Excelben c. tantárgy kimaradt a felsorolásból. A Gyakorlatok ismeretkörben a Nyári terepgyakorlat (vízitábor) szerepel, ehhez képest a tantárgyleírás gyalog- és kerékpártúráról is szól. Az Edzéstudomány I. és II. tantárgyak leírása sem tematikájukat, sem kompetenciakészletüket tekintve nem különbözik. A törzsanyagban szereplő Rekreációs szervezés I. és a választható tantárgyak közé illesztett Rekreációs szervezés II. tantárgy tematikája szinte szóról szóra ugyanaz. Nagy tartalmi átfedés mutatkozik a Sport- és rekreációs kutatások módszertana I. és II. között és van átfedés a Sportszervezés elmélete és gyakorlata I. és II. között is. Az „Edzéstervezés” tantárgyat célszerűbb volna a törzsanyag helyett a szabadon választható tantárgyak körében szerepeltetni, ugyanis a szak KKK-ja nem várja el a „személyi és sportedzésben rövid-, közép- és hosszú távú edzésterv, edzésprogram” elkészítésének kompetenciáját a hallgatótól (ez edzőnek, testnevelőnek, rekreációs szakembernek lehet feladata). Kimaradtak, vagy csak érintőlegesen olyan hasznos ismeretkörök, mint a szervezet-, vagy vezetéspszichológia, humán erőforrás-menedzsment, projektmenedzsment, a fogyatékosok fizikai aktivitása és a parasport, vagy az életpálya-tervezés.

Több tantárgyleírásban nem különül el a kötelező és az ajánlott szakirodalom (pl. Motorikus képességek, Alapozó mozgásformák II. torna, Sport- és rekreációpedagógia, Edzéstudomány II., Egészség és sportturizmus, stb.). Az Edzéstudomány I. c. tantárgy szakirodalmában teljes mértékben hiányzik. A bibliográfia megjelenése nem követi egységes formai elveket, sok helyen hiányzik a megadott könyvek ISBN-száma, vagy a kiadás helye. Előfordul, hogy megítélhetetlen a szakirodalom megfeleltetése, pl.: „Az elektronikusan rendelkezésre álló tananyag”. Internetes szakirodalom megadásakor néhány helyen elmaradt a cím és a szerző

megjelölése, több esetben nem érhető el a megadott linkre kattintva a szakirodalom.

A KKK 7. pontjában előírt kimeneti szakmai kompetenciák és a megszerzésüket biztosító ismeretkörök, tantárgyak egymáshoz rendelése csak nagy vonalakban megfelelő. Kérdéses például, hogy a Terhelésélettani ismeretek miben segítik a sportszervezetek struktúrájával, működésével és kapcsolatrendszerével, az érintett társadalmi, gazdasági szereplők viselkedésével kapcsolatos tudás elsajátítását, vagy a csoportos feladatvégzés esetén való konstruktív, együttműködő, kezdeményező, hibák javítására ösztönző attitűd fejlődését. Továbbá, a Motorikus képességek fejlesztése c. tantárgy mennyiben segíti elő a sportszervezetben végzett szervezői tervezői, irányító és ellenőrző tevékenységet. Vagy, a Küzdősportok c. tantárgy miként segíti elő a sportszervezetek hatékony és eredményes működése iránti attitűd kialakulását. A sportjátékok oktatása hogyan támogatja a releváns, kapcsolódó más szakpolitikák, jogszabályok követését, alkalmazását, illetve betartását.

A tanulástámogatás intézményi eszközzrendszere, korszerűsége alkalmas a hatékony ismeretszerzésre, valamint az átadott elméleti és gyakorlati ismeretek ellenőrzésére.

A gyakorlati képzés tekintetében nem derül ki, hogy az adatlapon feltüntetett „320 igazolt munkaóra” időtartamú projektstruktúrájú külső szakmai gyakorlat hol szerepel a tantervben. A „Gyakorlatok” szakterületen megjelenő összes óraszám (104 óra) ezt nem fedi le, és nem éri el a KKK-ban előírt „legalább 200 óra időtartamot elérő és 400 órát meg nem haladó, gyógyfürdőkben, szállodákban, sportegyesületekben, fitnesztermekben, közművelődési intézményekben végzett” külső szakmai gyakorlatot sem. Már csak azért sem, mert a nyári és a téli terepgyakorlatok nem minősülnek külsőnek. Mindamellet azonban, hogy a szakindítási anyag I.3. pontjában megnevezésre kerülnek az Egészség-és Sporttudományi Kar szerteágazó oktatási és kutatási feladatait támogató partnerek, valamint a Szakmai gyakorlat I., II. tantárgyleírásai is említést tesznek a hallgató által választható, különböző típusú gyakorlólhelyekről, nincs információ a szakmai gyakorlatok lebonyolításának és értékelésének módszertanáról. A beadványban mindössze egyetlen együttműködési szándéknyilatkozat került becsatolásra a szakmai gyakorlattal kapcsolatban.

Az értékelés és ellenőrzés általános és sajátos módszerei, eljárásai és szabályai a hazai felsőoktatásban megszokott módon valósulnak meg.

A szakfelelős testnevelő tanári diplomával és PhD-fokozattal rendelkező egyetemi docens, a szakon kilenc tárgy (30 kredit) felelőse. Végzettsége, eddigi publikációs és oktatási tapasztalatai alapján a rekreáció és életmód szakterülethez kapcsolódik. Gazdasági jellegű végzettsége, igazolható tapasztalata vagy publikációja nincs ezen a területen, mely alkalmassá tenné a szakfelelősség ellátására.

A szakmai törzsanyag tantárgyfelelősei nagyobb részt megfelelnek az akkreditációs követelményeknek, szakmai szempontból általában kompetensek, rendelkeznek legalább három éves oktatói gyakorlattal és tudományos fokozattal (93%). Ugyanakkor az Üzleti- és sportjog c. elméleti tantárgy felelőse nem rendelkezik tudományos fokozattal, nincs ilyen irányú publikációs tevékenysége sem. Az Egészség és sportturizmus tantárgy felelőse nem rendelkezik oktatói tapasztalattal és publikációs gyakorlattal a sportturizmusban. Az Alapozó mozgásformák I. (atlétika) tantárgy felelősenek nincs az atlétika sportághoz kapcsolódó edzői vagy oktatói képesítése, sem testnevelői végzettsége, nincs ilyen irányú publikációja sem. Megjegyzendő továbbá, hogy a „II.2. Az oktatói kör: Tantárgylista – tantárgyak felelősei, oktatói” c. táblázatban több oktató (pl. a szakfelelős) esetében is helytelenül szerepel a szakon/az intézményben vállalt kreditmutató. A törzsanyag 160 kreditjéből 62-ért (39%) két oktató felel.

Az infrastrukturális feltételek, oktatási eszköztár adottak. A sporttudományi képzéshez kapcsolódó létesítmények (egyetemi edzőcsarnok, kondicionáló terem, ergometriás laboratórium, egyetemi csarnok erősítő- és kardiotermei) a kampuszon és azon kívül is elérhetők (pl. kültéri kosárlabda pálya, futópálya és teqball asztal, küzdősport terem, füves labdarúgópálya villanyvilágítással, atlétikai pálya, kézilabdapályák, Aqua Sportcentrum úszómedencéi). A könyvtári ellátottság és szolgáltatások megfelelőek.

M A B

Összefoglalás: A szakot felépítő tudományágak, szakterületek tantárgyainak kreditértéke két esetben nem esik bele a KKK-ban előírt kredittartományba. A kreditek, óraszámok tekintetében a beadványban számos pontatlanság, elszámolás jelenik meg. A tantárgyleírások több esetben tartalmi átfedést mutatnak. A képzés koncepciója rekreáció jellegű, egyes, a szakhoz kapcsolódó ismeretkörök hiányosak vagy kimaradtak. A szakirodalom nem egységes szerkezetű, több esetben hiányos és frissítendő. A kimeneti kompetenciák és a megszerzésüket biztosító ismeretkörök, tantárgyak egymáshoz rendelése több esetben nem következetes. A külső szakmai gyakorlat megvalósulásáról nagyon kevés az információ, kreditértéke nem éri el a KKK-ban meghatározott értéket. A szakfelelős tudományos tevékenysége a rekreáció és életmód szakterületre esik, a szakhoz köthető gazdasági jellegű tudományos tevékenysége, végzettsége nincs. Egyes tantárgyfelelősök szakmai kompetenciája az általuk oktatott tárgyak esetében megkérdőjelezhető.

Budapest, 2023. szeptember 29.

Prof. Dr. Csépe Valéria
a MAB elnöke